MKa 17.5.2018

Eduskunta – työelämä ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

HE 28/2017 vp – Hallituksen esitys eduskunnalle säteilylaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua säteilylain kokonaisuudistusta koskevasta lakiehdotuksesta. Lääkäriliitto on ollut edustettuna kokonaisuudistusta valmistelleessa ohjausryhmässä ja sen alaryhmässä 5) viranomaisvalvonta ja hallinnolliset pakkokeinot.

Lääkäriliitto kannattaa lainsäädäntökokonaisuutta. Säteilyturvallisuudesta huolehtiminen on tärkeää ja tähän ehdotettu laki, täydennettynä alemman asteisilla säännöksillä, antaa hyvät välineet.

Liitto kiinnittää huomiota joihinkin esityksen kohtiin, joita olisi syytä vielä tarkentaa.

Esityksen 111 §:ssä, jossa säädettäisiin oireettoman henkilön lääketieteellisen altistuksen oikeutuksesta, puhutaan palveluvalikoimaneuvoston laatimista kriteereistä tutkimukseen pääsylle. Palveluvalikoimaneuvoston nettisivujen mukaan hyväksyttyjen tai valmisteltavien suositusten joukossa ei ole tällaisia kriteerejä. Toisaalta palveluvalikoimaneuvosto tekee suosituksia siitä, mitkä hoidot kuuluvat julkisesti rahoitettavaksi, ei siitä, mitä lääketieteellisiä toimenpiteitä Suomessa saa tehdä. Pykälän perusteluissa todetaan, että ”Tässä laissa tarkoitetussa yhteydessä kriteerit koskevat sekä julkisia että yksityisiä palveluntuottajia.” Pelkkä perusteluissa toteaminen ei riittäne laajentamaan palveluvalikoimaneuvoston nykyistä toimivaltaa. Kaiken kaikkiaan **viittaus palveluvalikoimaneuvostoon jää epäselväksi ja sen tarpeellisuutta tai muuttamista tulisi harkita.**

Esityksen 113 §:ssä säädetään lähetteen antajan velvollisuuksista. Pykälän perusteluissa todetaan, että lääkäri olisi aina vastuussa lähettämisestä. Pykälätekstissä puhutaan yhtäältä lähetteen antajasta ja toisaalta lähetteen antavasta lääkäristä ja hammaslääkäristä. **Lääkäriliitto pitää tärkeänä, että säännökset ovat riittävän selkeät, jotta niiden perusteella on selvää, kuka tekee mitäkin ja vastaa mistäkin.** Nyt edellä mainituista pykälistä jää hieman epäselväksi lähetteen antaja (aina lääkäri tai hammaslääkäri?) ja onko lähetteen antajalla versus lähetteen antavalla lääkärillä/hammaslääkärillä eroa? Lisäksi pykälissä 111, 114 ja 115 terminä on lääketieteellisestä altistuksesta vastuussa oleva lääkäri tai hammaslääkäri. Termiä ei ole määritelty. Lääkäriliitto toteaa, että mainittujen pykälien ja niiden perusteluiden epätarkkuus johtunee ainakin osin lakiesitykseen sisältyneestä sairaanhoitajien ja suuhygienistien rajatusta röntgentutkimukseen lähettämisoikeudesta, joka viime vaiheessa jätettiin tästä laista pois valmis-

teltavaksi erikseen. **Tällä hetkellä lähetteen voi antaa vain lääkäri tai hammaslääkäri, mikä tulisi ottaa huomioon nyt käsiteltävänä olevan lain säännöksissä.** Lääkäriliitto korostaa, että **vastuu potilaan kokonaishoidosta on lääkärillä, joka myös terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaan päättää potilaan lääketieteellisestä tutkimuksesta, taudinmäärityksestä ja siihen liittyvästä hoidosta.**

Ystävällisin terveisin

Suomen Lääkäriliitto

Mervi Kattelus
terveyspolitiikan asiantuntija